

RAZGOVOR S SEKRETARJEM OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS CELJE

Več poguma

PRI POGLABLJANJU DEMOKRATIČNIH ODNOSOV

Glede na dejstvo, da smo na izteku polletja, ki naj kaže prve dosežke na področju gospodarske politike in družbenega razvoja v smeri poglobljenih in neposrednih proizvodnih odnosov, je naše uredništvo zaprosilo sekretarja Občinskega komiteja ZKS tov. Toneta SKOKA za razgovor o teh vprašanjih. Naš list je o tem po svojih močeh obveščeval našo javnost sproti ob posameznih pojavih, posredoval razprave s političnih in oblastvenih forumov itd.

Zeleli smo, da v razgovoru s tovarišem Skokom dobimo krajši, splošen prerez dosežkov in pojavov, predvsem pa to, da bi našli bistvene osnove, kot izhodišče za nadaljnja prizadevanja.

Katere ovire so po vašem mnenju najbolj značilne, ki so zmanjševale boljši uspeh?

— Omenil sem že nekatere, vendar moram pristaviti, da so nekatere teh ovir tudi objektivne, ne samo subjektivne. To, da po enem letu nenehnih razprav o najmanj perspektivnih planov po gospodarskih organizacijah še vedno mnoga podjetja niso prišla naprej, ni samo posledica »brezperspektivnosti« nekaterih kolektivov, temveč tudi posledica drugih težav, kot je nedospelost zavodov in projektivnih birojev, težave z lokacijami in ne nazadnje tudi težave, ki so izven dosega komun: predvsem zmanjšanje investicijskih sredstev, preorientacija proizvodnih programov ob spremembah na tržišču, pomanjkanje surovin itd.

Zavore subjektivnega značaja sem že poprej omenil. Vsiljuje se sum, da je plahost bolj navidezna oblika in da je v resnici vzrok čakanja in oklevanja bodisi v nesposobnosti vodilnih in tehničnih kadrov, ali pa brezbržnost in presihab čut družbene odgovornosti. Da se prav razumemo, ni moj namen vzpodbujati k nepremišljeni lhtavosti. Vendar smatram, če je naša želja priti naprej, je treba več poguma, treba odločno in zavestno storiti prve korake.

Sem bi rad pristavil še en pojav, ki hromi uspešnejši razvoj. To je pomanjkanje samokritičnosti in prevelika občutljivost. To je zelo resna ovira za razvoj neposredne demokracije, ki drugič je samodopadljivost, pa tudi prikritega samopasništva.

POLLETNI OBČNI ZBORI SINDIKALNIH PODRUŽNIC

V teh dneh so se pričeli v sindikalnih podružnicah na področju konjske občine polletni občni zbori sindikalnih organizacij. Med prvimi so ga imeli na pošti v Slovenskih Konjicah, katerega so se udeležili tudi predstavniki okrajne pošte iz Celja. V prihodnjih dneh ga bodo izvedli tudi v podjetju za izdelavo umetnih brusov »Comet« v Zrečah, v oktobru pa bodo še v nekaterih večjih podjetjih.

Kako daleč smo v celjski komunizem z novim sistemom delitve osebnega in čistega dohodka? Kakšne so negativne tendence na tem področju?

— Ne bom ponavljal že znanih stvari. Občinski komite, sindikalni svet, občinski ljudski odbor in drugi forumi so že nekajkrat razpravljali o tem. Med 19 podjetji, o katerih imamo podatke, je komaj 5 takih, v katerih je pravilnik o delitvi dohodka že sprejet in uveljavljen. V dveh podjetjih je še v razpravi, v ostalih pa, ali še ni nič storjenega ali pa v izdelavi... Drugi podatki pa nam kažejo na pojave nepravilnega poviševanja osebnih dohodkov, zlasti pri nekaterih vodilnih uslužbencih, kjer ponekod zlede vsaka sled po socialistični morali. Taki primeri so vselej povezani z silno formalnimi pravilniki brez učinkovitih kriterijev o vrednosti in obsegu dela, ki naj bo osnova za take prejeme.

Katere glavne naloge političnih organizacij za delo v bodoče, zlasti na področju uveljavljanja naprednejših odnosov?

— Mislim, da so naloge jasne že v trenutku, ko so jasni problemi in vidne njihove posledice. Dobrega razvoja novega gospodarskega sistema si ne moremo zamisliti brez učinkovitejšega uveljavljanja pravic in dolžnosti proizvajalcev - zato tudi hitreje in dosledneje akcije pri decentralizaciji samoupravljanja. Ta pa ne more biti učinkovitejša le na osnovi zvenelih gesel in papirnatega formalizma - učinkovita je lahko če ima tudi ekonomsko podlago in razgibane, dorasle zavestne sile. Prvo je lahko plod pogumnejše odločitve, drugo pa rezultat vztrajnejšega prizadevanja političnih organizacij, predvsem zveze komunistov, ki bo morala pri obveščanju delovnih ljudi storiti mnogo več. Morala bo skrbeti za rast zavesti proizvajalcev - zavesti brez vsakršnega strahu - zavesti resnično osvobodjenega dela

J. Kr.

Organizacija zdravstvene službe prva naloga

Pred dnevi je bilo v Celju zasedanje Skupščine Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje. Delegati so razpravljali o nekaterih perečih problemih nadaljnega razvoja zdravstvene službe, o bodočih nalogah in nekaterih slabostih, ki nas opozarjajo, kje in kako bo potrebno nekatere probleme reševati.

Udeleženci so na zasedanju bili enotni, da je prva naloga zdravstvenih ustanov ustrezna organizacija zdravstvene službe, ki bo zadovoljila vse potrebe prebivalcev. Kajti gotovo je, da šibkost na tem področju lahko usodno vplivajo tudi na razvoj ostalih področij - predvsem gospodarstva. Trditve, da je zdrav in fizično sposoben delavec v vsaki tovarni odločujoče činitelj razvoja podjetja, ker s stroji delajo ljudje, ni nova, a je aktualna.

Istočasno je skupščina posvetila posebno pozornost preventivnim

ukrepom v proizvodnji, ki naj bi zmanjšali razne poškodbe in podobno. Ceravno smo pred Tednom varnosti pri delu in je ta vprašanja potrebno obravnavati še posebno skrbno, pa to ne pomeni, da je vprašanje varnosti med delom problem, ki ga je treba resno upoštevati le v tednu varnosti. Varnost delavcev namreč ne sme biti kampanja, kar tudi v večini dobro organiziranih podjetij ni, temveč mora tudi v manjših podjetjih, posebno v obrtnih delavnicah in podobno - postati stalna praksa.

Istočasno so delegati razpravljali o nekaterih potrebnih ukrepih, ki bi se bolj okrepili zdravstveno službo. Na tem področju je okrajni zavod skupaj z zainteresiranimi komunami v zadnjem obdobju dosegel znaten napredek. Tak napredek bo s skupnimi prizadevanji treba doseči še v drugih krajih.

Ivan Zmahar

Konjičani v Šoštanj

Politične in druge organizacije na področju konjske občine se že dalj časa pripravljajo za čim večjo udeležbo svojega članstva na okrajni proslavi 20-letnice vstaje, ki bo v nedeljo v Šoštanju. Sodeč po splošnih podatkih se bo proslave udeležilo okoli 500 ljudi, predvsem članov sindikata, SZDL in mladine. Večina jih bo potovala s kamioni, ki jih bodo dale na razpolago gospodarske organizacije, del pa tudi z osebnimi avtomobili in avtobusi.

Za udeležbo je zlasti precejšnje zanimanje v okolici Vitanja. Predstavniki sindikalne podružnice pri tamkajšnjem obratu kmetijske zadruge je dejal, da pri njih ni potrebno nikdar voditi večje agitacije, ker se lahko zgodi, da bo prijavitelj več kot pa je na razpolago prevoznih sredstev. Za udeležbo v Šoštanj računajo, da bodo poleg dveh lastnih kamionov morali za prevoz Vitančanov dobiti vsaj še enega iz Celja, ker bodo v ostalih krajih občine vozila potrebovali za svoje ljudi. Podobno je tudi v Zrečah in v Ločah ter v samih Konjicah in okoliških krajih. Povsod pravijo, da bo udeležba iz konjske občine v takem številu kot je to primereno, saj tudi pri veliki proslavi v Ljubljani niso zaostajali za drugimi.

Šele štiri podjetja

so po podatkih občinskega sindikalnega sveta v Slovenskih Konjicah izdelala nove pravilnike o delitvi čistega in osebnega dohodka. V ostalih podjetjih so pravilniki sicer že v obdelavi, vendar organi upravljanja o njih še niso razpravljali. Manjša, predvsem obrtna podjetja bo ljudski odbor sicer oprostil od izdelave pravilnikov o delitvi čistega dohodka, vendar občinski organi kljub temu menijo, da bi bilo prav, če bi jih začeli v letošnjem letu vsaj pripravljati. S tem bo seveda njihovo delo kasneje, ko jih bo potrebno izdelati, mnogo lažje.

L. V.

Kakšni so, tovariš sekretar, po vašem mnenju dosežki v pretečenem polletju pri izpolnjevanju programa, ki ga je pred celjsko komunost postavil nov gospodarski sistem ter s tem v zvezi novi principi poglabljanja neposredne demokracije?

— Sodeč po polletni analizi razvoja gospodarstva v naši občini so dosežki v globalu zadovoljivi. To nam potrjuje dejansko stanje pri izvrševanju gospodarskih nalog v komunah kot v celoti, pa vendar z dokajšnjimi razlikami med posameznimi gospodarskimi vejami. Ceravno mislim, da bi bilo treba več povedati o prizadevnosti delovnih kolektivov, se bom kljub temu omejil na ugotovitve, ki govorijo o tem, da bi mogli storiti več. Pri tem mislim na vlogo subjektivnih sil, na delo političnih organizacij, samoupravnih organov, itd. Da uspehi niso bili večji pri decentraliziranju delavskega samoupravljanja, da nismo dovolj uspešni pri uveljavljanju novih principov delitve osebnega in čistega dohodka, pri izdelavi investicijskih in razvojnih programov, je glavni vzrok formalizma, prepogosta ozkost in nerazumljiva plakost, čakanje na »vzorne primere« namesto iskanja v lastnih okvirjih in pogojih in podobno.

Izobraževanje

Ze Resolucija o strokovnem izobraževanju kadrov, ki jo je sprejela Zvezna ljudska skupščina, uvaja reformo strokovnega šolstva v državi. Potreba po kvalificiranih in visoko kvalificiranih kadrih je tako velika, da se je komaj zavedamo, zlasti pa takrat, kadar započeta dela stoji in ne grede več od rok. To velja posebno za kvalificirane delavce.

Dobrišen del mladine, ki je dovršila obvezno osemletno šolanje v osnovni šoli, so prevzemale in še danes prevzemajo vaješke šole, potem ko so si absolventi z učno pogodbo zagotovili učno delovno mesto v družbenem ali zasebnem podjetju. Do pred kratkim so bile vaješke šole le teoretičnega značaja, saj niso imele primernih delavnic, strojev in naprav, ob katerih bi učenci in učenke tudi praktično preizkušali v šoli pridobljeno teoretično znanje, kar bi olajšalo njihovo pro-

izvodno delo v delavnicah.

Za večino vajencev je trajala doslej dve do triletna vaješka in šolska učna doba. Da bi čimprej pridobili čimveč kvalificiranih delavcev, bomo morali zmanjšati učno dobo na krajša obdobja, ki naj trajajo od 12 do 36 mesecev, ravnajoč se po tem, kakšne so zahteve določenega poklica.

Tako po imenu kakor po staremu sistemu šolanja so se vaješke šole že preživele. Zato ustanavljamo v večjih industrijskih in gospodarskih središčih strokovne izobraževalne centre, ki lahko zajamejo tudi odrasle priučene delavce za pridobitev določene kvalifikacije.

Tak strokovni izobraževalni center se pripravlja tudi v Celju. Zajel bi obe vaješki šoli: šolo raznih strok Borisa Kidriča na Ljubljanski cesti in šolo za kovinarske stroke na Dečkovi cesti. Navidez težak problem za uspešno

STROKOVNI IZOBRAŽEVALNI CENTER V CELJU NAMESTO DOSEDANJH VAJENSKIH ŠOL

delovanje takega izobraževalnega centra je njegovo financiranje. Toda z Zakonom o financiranju šolstva, ki predvideva sklade za šolstvo po teritorialnih enotah, je to vprašanje že rešeno. Vanje se stekajo sredstva iz letnih proračunov in iz prispevkov gospodarskih organizacij oziroma podjetij.

Po tem zakonu mora imeti vsaka šola ali izobraževalna ustanova svojega ustanovitelja, ki skrbi za njeno redno vzdrževanje. Po sklepu celjskega občinskega ljudskega odbora bi naj postala ustanovitelj obeh vajeških šol ali bodočega strokovnega izobraževalnega centra v Celju Obrtno-komunalna zbornica, ki je za izobraževanje strokovnih kadrov najbolj zainteresirana. Toda za opravljanje take funkcije pa je nujno potrebna njena udeležba pri sredstvih iz sklada za šolstvo.

Glede zahtev po učnem osebju za strokovni izobraževalni center ima Celje ugodne pogoje. Semkaj prihajajo učenci tudi iz drugih občin in celo okrajev (rudarji, zlatarji, optiki, vrtnarji i. dr.). Le za vzdrževanje šolanja teh učencev bo treba iskati dodatna finančna sredstva. Kar se tiče šolanja odraslih v posebnih tečajih, bo moralo le-to sloneti na samovzdrževanju in na prispevkih podjetij, ki žele imeti kvalificirane kadre.

Strokovni izobraževalni center je v Celju nujno potreben. Ker bodo na njem zainteresirane tudi gospodarske organizacije, se bodo jasneje pokazale potrebe po kadrih in po njih se bo ravnalo tudi strokovno izobraževanje.

—nik

SEDEMDESETLETNIK POTUJE

Z MOPEDOM

Cevljar Milak Kuzman iz Novega Sada je po vsej Vojvodini znan po svojih dolgih vožnjah z mopedom. Letos bo dopolnil 71. leto in kot pravi skuša spoznati čimveč krajev. Tako je lani prevozil dva tisoč kilometrov dolgo pot, letos pa se je lotil še večjega podviga. Odločil se je za krožno potovanje po Jugoslaviji ter je v dvajsetih dneh prevozil preko tri tisoč kilometrov z mopedom. Obiskal je Sabac, Sarajevo, Mostar, Split, Zadar, Pulo, Koper, Postojno, Ljubljano, Zagreb in se nato po avtocesti vrnil v Novi Sad. Zanimivo je tudi to, da kljub te-

žavnim terenom in mestoma neugodnim vremenskim razmeram ni imel okvare.

Morda še bolj zanimivo pa je potovanje predsednika Turističnega društva v Kranju, ki se je odločil, da bo z mopedom prepotoval petnajst držav. Prevozil bo okoli deset tisoč kilometrov, in sicer preko Bolgarije, Turčije, Sirije, Libanona, Jordanije, Egipta, Libije, Tunizije in Italije, od koder se bo vrnil v domovino. S seboj je vzel kamero, s katero bo posnel zanimivosti teh dežel, kar bodo doma lahko porabili za serijo zanimivih predavanj.

Krajevni odbor in DOBRNE

Med najboljše krajevne odbore v našem okraju sodi tudi Krajevni odbor v Dobrni. Besede predsednika tega krajevnega odbora tovariša Zmaga Likarja pa pojasnjujejo nekatere značilnosti dela krajevnega odbora, ki je močno zaživel in ki predstavlja osnovno gibalno silo kraja. Tako je dejal:

Morda je oddaljenosti Dobrne od občine tudi delno pripomogla, da je krajevni odbor zadil s pravo sapo. Vendar menim, da največ pomeni skupna in enotna pa vitalna želja vseh prebivalcev, da v soseski uredimo zdravilišče in zdraviliščni prostor, da uredimo osrednji del naselja, da zgradimo vse potrebne institucije, ki so v klimatskem zdravilišču turističnem kraju potrebne in ne nazadnje, da v spodnjem delu naselja dobi trdno podlago tudi turistična dejavnost v širši obliki. To so velike želje, ki porajajo tudi nove probleme in ki člane krajevnega odbora tudi težijo. Ja, včasih je tudi kaj glavobola vmes. Vendar je to naš program, ki ga vrednotimo in ki ga »industrijsko« gledano lahko primerjamo z načrtom razvoja neke tovarne.

Če pogledamo nazaj, lahko ugotovimo, da smo kar precej napredovali. Dobili smo novo sodobno šolo, pekarno, trgovino bomo tudi uredili; z izpraznitvijo stare šole, kamor se bo preselil krajevni odbor kjer bodo dobile prostore posamezne družbene in politične organizacije, pa smo pridobili tudi sedanje prostore kra-

jevne odbora. Veliko je še podrobnosti, ki so jih prebivalci Dobrne opravili, vendar je prva in največja želja vseh prebivalcev še vedno želja.

Namreč — ta naša ljuba cesta! Ta je v sedanjih pogojih turizma nevdružna, a tudi zdravilišču škoduje, čeravno število nočitev vse bolj raste. Prebivalci Dobrne in tudi krajevni odbor se predobro zavedajo, da je draga investicija. Vendar, bo prej ali slej treba tudi v to, čeravno morda kisló jabolko ugrizniti. Vsekakor pa bi bila nova cesta za razvoj Dobrne najtrdnjša osnova.

Zmago Likar

TEGA RES NE VERJAMEM

Tole kratko zgodbo sem slišal: V Braslovčah so imeli pekarno. Bila je v sklopu »Veležitarjac«. Prvazaprav samo prodajalno. In sicer v posebni stavbi. Z lastnico, ki je tudi prodajala kruh, so imeli delovno pogodbo in najemno pogodbo za lokal. Ker pa je imela lastnica zaostanek davčnih dajatev pri žalski občini, ni upala registrirati računa za najemnino. Ker ji brez registriranega računa niso hoteli izplačati najemnino, bili so celo pripravljene, da sami nesejo račun na občino, se je lastnica lokalna domislila svojevrstne taktike izsiljevanja. Kratkotako je v ponedeljek prepovedala svojim nadrejenim vstop v lokal in izjavila, da kruha ne bo več prodajala. Računala je pač, da Braslovče ne smejo ostati brez kruha, tako pa bi le dosegla izplačilo brez registracije računa.

Zgodba se je končala s tem, da je pomagal problem rešiti predsednik krajevnega odbora in da je začasno prodajalno kruha prevzela trgovina v Braslovčah.

O tej zgodbi ni kaj veliko pripomniti, le morda to, da je neverjetna. Kajti ljudje si morajo med seboj pomagati. Iskanje osebnih finančnih koristnih na račun lakote otrok, na račun pomanjkanja kruha v Braslovčah, je dokaj neverjetno. Tega ne verjamem. Kajti, če bi bilo to res, bi bilo potrebno ostreje ukrepati.

M. Iršič

Ali bo kopališče?

Ze lani je šmarsko turistično in olupševalno društvo »Procvit«, ki mu prizadevno predseduje dr. Bogdan Fürst, sklenilo, da bo uredilo športno kopališče. Nekaj sredstev je dala občina, nekaj pa celjska Turistična zveza, za kar so jima zelo hvaležni. Takrat so nabavili le gramoz, pravkar pa so dokončali z betonskimi deli na dnu bazena. Zdaj nameravajo filtrirati še vodo, da bo iz potoka pritekla resnično neoporečna, in skupno s telovadnim društvom urediti še okolico ter napraviti

potrebne kabine. Zato bi pa potrebovali vsaj še 1.000.000 din. Občina je sredstva sicer obljubila, toda težko jih je dati, če ni dovolj dohodkov. Smarčani upajo, da bodo vsaj do prihodnje kopališke sezone dokončno uredili kopalni bazen. Bazen je širok 10 m in dolg 25 m.

DROBNE VESTI
TUDI V ŠOSTANJU NON-STOP
Po vzgledu trgovskega bazena v Velenju, ki je v prodajalni na tržišču uveljavljeno neprekinjeno prodajo, bodo podobno naredili tudi v Šoštanju, za kar so dali pobudo tovarniški.